

తో చీ తోచనమ్మ తోడికోడలు పుట్టింటికి వెళ్ళిందంటారు.

అదేమో కానీ మా తోడికోడలు మా పుట్టింటిలోనే మొదటిసారిగా నన్ను కలిసింది. అదికూడా సంపత్తో నా పెళ్ళి విషయాలు మాట్లాడడానికి.

నేను అప్పటికే అమెరికాలో కంప్యూటర్స్లో యం. యస్. పూర్తి చేశాను. ఉద్యోగంలో చేరడానికి ముందుగా నా చిరకాల సైబర్ సేహ్నితుడు సంపత్తో వివాహం జరగడమే సబబని అందరితో పాటు మేమూ భావించడంతో - ఆ వేసవిలో హైదారాబాద్కు వచ్చాను.

సంపత్ డెట్రాయిట్లో జి.యం. మోటార్స్లో పని చేస్తున్నాడు. అతనూ నేను వచ్చిన వారంలోనే హైదారాబాదు వచ్చాడు.

ఇద్దరమూ ఒకరినొకరిని కలవడం అదే మొదటిసారి.

మా కలయికతో మా రెండు కుటుంబాలు కలిసిపోయాయి.

కొత్త చుట్టరికాలు. కొత్త బంధువులు. ఎందుకోగానీ అందరిలోనూ సంపత్ వదిన శారద నన్ను ఎంతో ఆకట్టుకుంది.

శారద ఓ చిన్న పల్లెటూరు నుంచి హైదారాబాద్కు వచ్చింది. అదీ సంపత్ వాళ్ళన్న అనంత్ను పెళ్ళాడాకే. వాళ్ళది రైతు కుటుంబం. పెద్దగా చదువులేవు.

శారద డిఫార్మసి చేసింది. పెళ్ళయి నగరానికి రాగానే ఓ పెద్ద ఫార్మస్యూటికల్ కంపెనీలో చిన్న ఉద్యోగానికి చేరింది.

నిజానికి ఇవేవీ నన్ను ఆకర్షించలేదు.

శారద నాకన్నా వయసులో ఐదారేళ్ళు పెద్దది. ఎత్తులో నాకన్నా ఐదారు అంగుళాలు చిన్నది. ఈ విషయమూ నన్ను ఆకర్షించేది కానేకాదు.

ఆమె కట్టుబొట్టు మాటమన్నన అన్నీ మామూలుగానే వున్నాయి.

అయితే నన్ను ఆకర్షించేది ఆమె కళ్ళల్లో కొట్టొచ్చినట్లు కనబడుతున్న ధీమా. ప్రపంచంలో నన్నెవరూ ఎదిరించలేరన్నంత ధీమా. ఆ ధీమాను వత్తి చూపుతూ కొద్దిగా ఎత్తినట్లున్న కనుబొమలు.

నాకు తెలియని విషయం ఏదైనా వుందా అన్నట్లు నిటారుగా పైకెత్తిన తల.

ఆమె ధీమాకు పక్క తాళం వేస్తున్న చురుకైన చూపులు.

ఆ చూపుల్లో నాకు అహంకారం కనిపించలేదు. అభిజాత్యం కనిపించలేదు.

కానీ ఎందుకో ఆ చూపులు నన్ను వెంటాడుతూనే ఉన్నాయి.

ఎటు వెళ్ళినా... ఏం చేసినా...

శారద నుంచి నేను ఆశించిన ప్రశంసను పొందలేకపోవడం వలన కలిగిన భావనే బహుశా నన్నిలా వెన్నాడుతుందేమో... తెలీదు.

ఏది ఏమైనా నాకు తెలియకుండానే ఆమెపై ఒక ప్రత్యేక ఆసక్తి ఏర్పడిపోయింది.

సంపత్ అన్నయ్య అనంత్ ఫైనాన్స్ కంపెనీ పెట్టుకున్నాడు. శారద ఉద్యోగం. వాళ్ళకు ఉన్న చిన్న పిల్లవాడిని శారద వాళ్ళ పుట్టింటిలో వదిలి వచ్చింది. మామయ్య చనిపోవడంతో అత్తయ్య కూడా శారద వాళ్ళ దగ్గరే వుంటోంది.

పెళ్ళి పనులన్నిటిలోనూ పెళ్ళికొడుకు తరుపు పెద్ద ముత్తైదువ శారదే. అందువల్ల పెళ్ళి పనులు అయ్యేలోగా అమ్మనాన్నలకు బాగా దగ్గరయ్యింది.

సంపత్ నేనూ అమెరికా బయలుదేరబోతుండగా. శారద వీడ్కోలు చెప్పడానికి వచ్చింది.

శారద వచ్చిన సమయంలో నేనూ సంపత్ షాపింగ్ కు వెళ్ళాము. అమ్మనాన్నలతో శారద మాట్లాడుతూ ఉండగా నేనూ వచ్చాను. సంపత్ మరేదో పని ఉండడంతో ఇంటికి రాలేదు.

వచ్చీరాగానే అప్పటికే కొనసాగుతోన్న శారద వాళ్ళ సంభాషణలోకి నేనూ తలదూర్చాను.

“ఏంటీ నాన్నా... శారదను ఇబ్బంది పెట్టేస్తున్నారు?”

చెప్పాను కదా నాకన్నా ఐదారు అంగుళాలు చిన్నదైన శారదను అక్క అని పిలవాలనిపించలేదు. వావివరుసలకేమి గానీ - శారదకూ ఏమీ చిన్నతనంగా లేదు. అదే ధీమా. అదే చూపు.

“చర్చించాల్సిందే - ఈ మధ్యన ఎక్కడ చూసినా పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకొచ్చాయ్ చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు. చాలామంది ఇబ్బందుల్లో పడుతున్నారు. అదే చెపుతున్నా-”

“ఊరుకో నాన్నా... ఏదైనా శుభం కోరుకోవాలి గానీ...”

“నేనూ అదే అంటున్నా...” అమ్మ నాకు వత్తాసు పలికింది.

శారద చిరునవ్వుతో మమ్మల్నే చూస్తోంది.

“చిత్ర మాటలకేమి గానీ శారదా... ఓ మాట అడుగుతా చెప్పు...”

“అడగండంకుల్..” శారద నవ్వుతూనే అంది.

“నాకు తెలిసి మీకు ఈ హైదరాబాదులో పరిచయాలు గానీ పలుకుబడిగానీ వెన్నుదన్ను గానీ పెద్దగా లేదు. మరి డబ్బులు ఎలా రికవరీ చేస్తున్నారు? అది మీ వల్ల అయ్యే విషయం కాదే-”

శారద చివ్వున తలెత్తింది. బుస్సుమంటోన్న నాగిని గుర్తొచ్చింది నాకు. అమ్మో ఎంత కోపం! అయినా అదంతా ముఖంలోనే. మాటలు మామూలుగానే వున్నాయి.

“పలుకుబడి ఉంటేనే అన్నీ సాధ్యమవుతాయా అంకుల్... మేం రెండేళ్ళ నుంచీ చిట్టిలు వేస్తున్నాం. ఎవరితో ఇబ్బంది రాలేదు. అందరూ కడతారు. ఇక ముందూ కట్టాల్సిందే!”

శారద గొంతులో గర్వం తొణికిసలాడింది.

“వెరీగుడ్! అంత విశ్వాసమూ దానికి దగ్గ సామర్థ్యమూ మీకుంటే మంచిదే. కాకపోతే అనంత్ అంత మంచి ఉద్యోగం మానుకొని ఇలా చేయడం మంచిది కాదేమో - ఈ పాటికి ఆడిటర్ గా తనే స్వంతంగా ప్రాక్టీసు పెట్టేవాడు కాదూ - పక్కదారి పట్టలేదూ-”

“ఆడిటర్ గా ఎప్పటికంకుల్ సెటిల్ అయ్యేది? ఇప్పుడు చిట్టి వేసిన ప్రతిసారీ ఒక చిట్టి మాకు మిగిలిపోతుంది. కొత్తగా పదిలక్షల చిట్ వేసాం. వచ్చే నెల్లో ఇరవైలక్షలది వేయబోతున్నాం. రెండు అయ్యేలోగా ముప్పైలక్షలు మిగులుతాయి కదంకుల్...” శారద కళ్ళు మిలమిల మెరిసాయి. అమ్మో, కొంపదీసి నాన్నని ఓ చిట్టి కట్ట మనదు కదా- నేను అనుమానంతో కళ్ళను చిట్టించాను. బతికించింది. నాన్ననేమీ అడగలేదు.

అయితే నాన్న ఎందుకంతగా శారదను నిరుత్సాహపరచాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. అయినా ఎవరి పని వారిది. నాన్న ఎందుకు వాళ్ళ వ్యవహారాల్లో జ్యోకం చేసుకోవడం? ఉచితసలహాలు గుప్పించడం! నాన్న ఎప్పటికి మారతాడో...

“మీరు అన్నది నిజమే అంకుల్. ఒక్కోసారి చిట్టి పాడుకున్న వారి దగ్గర్నుంచి డబ్బు కట్టించడం గగనమై పోతుంది. కానీ చాలా చిట్టిలు మా ఆఫీసు వాళ్ళే వేస్తున్నారు. మా మేనేజర్ కూడా వేస్తారు. అందుకే డబ్బు సులభంగానే రికవరీ అవుతుంది. మా ఆఫీస్ లో చాలామంది మా ఫైనాన్స్ ద్వారానే బాగుపడ్డారు-” శారద ఎంతో సంతోషంగా చెప్పింది.

శారదా కీపిటప్! నేను అభినందించాను మనసులోనే. పైకి చెప్పడానికి ధైర్యం చాలలేదు. శారద ముఖంలోని విశ్వాసం మరొకరి నుంచి ప్రోత్సాహాన్ని ఆహ్వానించేలా లేదు.

ఆ రోజే శారదను చివరిసారిగా కలిసింది.

మేము అమెరికా వెళ్ళి ఎవరి ఉద్యోగాల్లో వాళ్ళం చేరిపోయాం.

సంపత్ నేనూ క్షణాల్ని కొలుచుకుంటూ నిమిషాల్ని తూకమేస్తూ మా రొటిన్ లోకి పడిపోయాం. ఆరేడు నెలలు గడిచిపోయాయి.

ఓ రోజు సమయం కాని సమయంలో నాన్న దగ్గర నుంచి ఫోన్.

నేనేంతో ఆశ్చర్యపోయాను. భయపడ్డాను కూడా. ఏం ఉపద్రవం ముంచుకొచ్చిందోనని.

ఎందుకంటే నాన్న ఒక వాచీ అమెరికా టైం సెట్ చేసి వుంచారు. వేళకానివేళ మమ్మల్ని

నిద్రలేపి ఇబ్బంది పెట్టకూడదని.

మేమేమీ భారతీయ సమయాన్ని పాటించం. తరచు వాళ్ళని అర్థరాత్రి అపరాత్రి నిద్రలేపి పలకరిస్తూనే వుంటాం. అది వేరే విషయం.

ఎటూకాని సమయం అర్థరాత్రి రెండున్నర గం||లకు నాన్న ఫోన్ చేయడంలో చాలా భయపడి పోయాను.

ఆ భయంతో ఓ చేత్తో ఫోన్ పట్టుకొని మరో చేత్తో గాఢనిద్రలో వున్న సంపత్ను గబగబ తట్టి లేపేసాను. సంపత్ ఓ మూలుగు మూలిగి మళ్ళీ ముసుగేసాడు.

“ఏంటి నాన్నా విషయం?” నేను భయంభయంగా అడిగాను.

“కంగారు పడకు!” నాన్న నెమ్మదిగా అన్నా ఆ గొంతు మామూలుగా లేదు. ఆందోళనను గంభీరం కింద అణిచిపెట్టినట్లుంది.

“శారద ఇక్కడే వుంది!”

“ఓహో!” నేను తేలిగ్గా గాలి వదిలాను. “కంగారు పెట్టేసావుగా నాన్నా... శారదేగా వచ్చింది! మేం తరుచూ మాట్లాడుతూనే వుంటాంగా. ఏమైనా విశేషాలున్నాయా ఏంటి? అత్తయ్య ఆరోగ్యం అదీ...”

“అనంత్ కనిపించడం లేదు!”

“వ్యాట్!?!“ నాకు తెలియకుండానే నేను హైదారాబాద్ కు వినిపించేంత గట్టిగా అరిచాను.

సంపత్ నిద్రమత్తు వదలడమే కాదు మంచం మీద ఎగిరి నా పక్కకు వచ్చి పడ్డాడు.

“హేయ్... చిత్రా... ఏంటి విషయం?”

నేను మౌనంగా ఫోను సంపత్ చేతిలో పెట్టబోయాను.

“చిత్రా...” ఫోన్ లో నాన్న గొంతు పక్కనున్న సంపత్ గొంతు కన్నా గట్టిగా వినిపించింది.

“ఆ... నాన్నా...” నాకెలా స్పందించాలో తెలియడం లేదు.

“సంపత్ ని కంగారు పెట్టకు. విషయమంతా విని నిదానంగా చెప్పు. అనంత్ ఎక్కడికి వెళ్ళాడో తెలియడం లేదు. ఇవ్వాలి రెండు వారాలు. శారద నా దగ్గరికి ఇప్పుడే వచ్చింది. నీకు తెలుసుగా... అనంత్ వ్యాపారం - చిట్టిలు కట్టిన వాళ్ళంతా శారదని నిలేస్తున్నారట...” నాన్న చెపుతూనే వున్నారు.

నా కళ్ళ ముందు శారద రూపం మెదులుతూ వుంది.

నాకేం అన్నట్లున్న ఆమె కళ్ళు ధీమాగా వున్న ఆమె చూపులు.

నేనేమి సమాధానం చెప్పానో నాకే తెలియదు.

“నాన్నా తనకెలాగైనా సహాయం చెయ్యి”

“నువ్వు ప్రత్యేకంగా చెప్పాలా చిత్రా..” నాన్న ఫోన్ పెట్టేసారు.

నేను సంపత్తో విషయమంతా నెమ్మదిగా వివరించాను. సంపత్ హడావుడిపడుతూ అనంత్ స్నేహితులకు బంధువులకు ఫోన్లు చేసాడు. అనంత్ ఎక్కడికి వెళ్ళిఉండ వచ్చునోనన్న సమాచారం ఎవరూ ఇవ్వలేకపోయారు.

సంపత్ నాన్నతో మాట్లాడాడు. నాన్న లాయర్తో ఆడిటర్తో మాట్లాడాడు.

నెలలు గడిచాయి.

మాకు సెలవు దొరికీ దొరకడంతో హైదారాబాద్కు బయలుదేరాం.

సంపత్ నేరుగా శారద వాళ్ళింటికి వెళ్ళాడు. నేను అమ్మానాన్నల దగ్గరకు.

నాన్న శారద ఏ స్థితిలో తమ దగ్గరకు వచ్చిందో చెప్పారు.

“అనంత్ అదృశ్యమైన సంగతి ఎలా తెలిసిందో ఏమో కానీ - అతను కనిపించకుండాపోయాడు అని శారద గ్రహించక ముందే - ఈ చిట్టీలు కట్టిన వాళ్ళంతా పసిగట్టేసారు. చెమటోడ్డి దాచిన డబ్బు అనంత్ దగ్గర గుమ్మరించిరి. మరి వాళ్ళ కడుపు రగిలి పోదూ...”

“ఏం చేసారు నాన్నా?”

“చెయ్యాల్సిందంతా చేసారు. అనంత్ వెళ్ళిన మూడోరోజున అనుకుంటూ శారద ఆఫీసు నుంచి వచ్చి ఇంట్లోకి వెళ్ళిందో లేదో అందరూ వాళ్ళ యింటిని చుట్టుముట్టారు.

శారద ఇంట్లో ఒక్కటే ఉంది. ఆ సమయంలో మీ అత్తయ్య లేదు. ఆవిడ మీ చిన్నత్తగారింటికి వెళ్ళింది, పాపం... శారద! వెనక గుమ్మం తలుపు తీసుకొని కాంపౌండ్ వాల్ దూకి ఆ వీధిలో వున్న మున్సిపల్ పార్క్లో మూల నక్కింది.

వచ్చిన వాళ్ళు అరిచి ఇంటి మీద రాళ్ళు విసిరారు. అనంత్ను శారదను బండబూతులు తిట్టారు. ఇంటి తలుపులు పగలగొట్టి చేతికందింది తలా ఒకటి పట్టుకుపోయారు.

వీధి వీధంతా రచ్చలరావిడి చేసి పోయారు. శారద ఎంత ధీమాగా ఉండేది - నాతో చెప్తూ ఉంటే నాకే ఏడుపాగలేదు...” నాన్న గొంతు రుద్దమైంది.

ఇలా జరిగివుండ వచ్చునన్న వూహకూడా నాకు రాలేదు. నేను నిర్ఘాంతపోయాను.

“నేనయితే శారద ఏ అఘాయిత్యమో చేసుకుంటుందని భయపడ్డా...” అమ్మ బాధగా నిట్టూర్చింది.

“ఇంత జరిగినా శారద మాకు చెప్పిందనుకొన్నావా? ఎవరో మాట వరుసకు అంటే నేనూ అమ్మ విషయం తెలుసుకుందామని వెళ్ళాం...”

“అభిమానం కల పిల్ల. ఏనాడన్నా మాటపడి ఎరుగునా - పాపం - ఎంత మొహమాట పడిందీ మాతో విషయం చెప్పడానికి, ఏదో సామెత చెప్పినట్లు - మొగుడు మొట్టినందుకుకాక

తోడికోడలు నవ్వి నందుకు ఏడ్చిందట వెనుకటికి ఎవతో. చిత్రా - శారద వ్యవహారంతో నువ్వు కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండమ్మా”

“మధ్యలో నువ్వాటి...! శారదను చూసి నవ్వేట్లు వుందా ఇప్పటి పరిస్థితి?” నాన్న అమ్మ మాటలకు అడ్డొచ్చాడు.

“నాన్నా ఇంతకీ శారద మనింటికి ఎలా వచ్చింది?”

“ఇదుగో మీ అమ్మే రోజూ వెళ్ళి కబుర్లు చెప్పేది. అయినా మన యింటికి రావాలని శారద ఎందుకు అనుకుంటుంది? ఆ చిట్టిలు కట్టిన వాళ్ళల్లో ఎవరో పోలీసు కేసు పెట్టారు. మరొకడు ఏకంగా గుండాల్నే పంపించాడు...”

“బాప్రే-” నా గుండె జారిపోయింది.

“ఒకరోజు ఆ రౌడీ వెధవ అర్ధరాత్రి యింటి మీదకు వచ్చి పచ్చిగా ప్రవర్తిస్తుంటే వెనుక గుమ్మంలోంచి పారిపోయి వచ్చి ఓ STD బూత్ నుంచి ఫోన్ చేసింది. నేనూ అమ్మ వెళ్ళి తీసుకొచ్చాం. మేం వెళ్ళేసరికి తల మీదుగా ముసుగేసుకొని బూత్ వెనకాల నక్కినక్కి కూర్చుని వుంది.” నాన్న మౌనం వహించాడు.

“శారదను అలా చూసేసరికి నా కడుపు తరుక్కుపోయిందనుకో. ఎవరి కన్నబిడ్డయితే నేం కానీ ఈ ఖర్మ పగవాడికి కూడా వద్దు తల్లీ... వద్దు. అయినా ఆ శారద కన్నవాళ్ళు ఎంతటి కర్మశులో... చిత్రా... విషయం తెలిసాక శారదకి సహాయం చేయకపోగా శారద కొడుకును తెచ్చి ఇంట్లో పడేసి చక్కాపోయారు. ఆడపిల్లలు పుట్టింటి మీద పుట్టెడు ఆశలు పెట్టుకుంటారు కదా - దుర్మార్గులు - అదీ లేకుండా చేసారు -” అమ్మ కొంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంది.

నాకూ దుఃఖం ఆగలేదు. నాకు తెలియకుండానే నా కళ్ళు తడిగట్టాయి.

“వాళ్ళనని ఏం లాభంలే చిత్రా... బంధువులందరితోనూ చిట్టిలు కట్టించారు. వాళ్ళు వచ్చి వీళ్ళ యింటిమీద పడ్డారు. మరి వాళ్ళింట్లో శారదను ఎలా వుంచుకుంటారు? పల్లెల్లో పట్టుదలలూ పరువూ ప్రతిష్ఠలూ ఎక్కువ గాదూ...”

“అదేంటి నాన్నా నువ్వు కూడా-”

“నిజం అదే చిత్రా - చేదుగానే వుంటుంది మరి-”

ఎన్ని సమస్యలున్నా కన్నవాళ్ళిలా సహాయనిరాకరణ చేయడం నాకైతే మనసొప్ప లేదు. అమ్మలానే.

“అమ్మా... మరి మా అత్తయ్య ఆవిడేం అన్నారు?”

“ఏ మాట కామాటే చెప్పుకోవాలి - ఆవిడే శారదకు అండగా నిలబడింది. అదీ ఎప్పుడు? నేనూ మీ నాన్న మీ చిన్నతగారింటికి వెళ్ళి చెడామడా కడిగేసాక.

ఏమయినా అనుకో - నా మనసాగింది కాదు. మన యింటికి వచ్చి ఉండడానికి శారద

ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు.

ఎంత బతిమిలాడానని... వయసులో వున్న పిల్ల. ఆమెకు తోడు పసిపిల్లవాడు.

అటు పోలీసులు ఇటు రౌడీలు ఎటుపోయినా ఖాతాదార్లు.

ఆ పెద్దావిడకి ఆ మాత్రం బుద్ధి జ్ఞానం వుండక్కర్లా - నేను ఆ నాలుగు మాటలు కడిగేసాక ఏమనుకుందో ఏమో శారద దగ్గరికి వచ్చేసింది." అమ్మ ముఖంలో వియ్యంకురాలి మీద సాధించిన విజయం ఓ క్షణం తళుక్కుమని మాయమైంది.

నాన్న నిట్టూర్చి గంభీరంగా అన్నాడు. "చిత్రా... నిజంగా శారద స్థానంలో ఊహించుకుంటేనే ఎంత బాధగా వుందో తెలుసా - ఆమె బంధువులు, ఆమె స్నేహితులు, ఆమె ఇరుగుపొరుగు, ఆమె సహ ఉద్యోగులు అందరికీ ఒక పూటలో విరోధి అయిపోయింది. ఎందుకూ? ఆ దగుల్బాల్లి వెధవ చేతకానితనానికి!

చేయని నేరానికి ఎంతటి శిక్షను అనుభవించిందో చూడు. పాపం... ఎన్ని అవమానాల్ని భరించిందో... ఎంత క్షోభను అనుభవించిందో... అభిమానవంతురాలు... నోరు విప్పిందే కాదు."

అందరం చాలాసేపు మౌనంగా ఉండిపోయాం. మాటలే కరువైనట్లు.

కొద్దిసేపటికి నేనే అన్నాను, "పోనీలే నాన్నా - మీరు తనకి సహాయపడ్డారుగా..."

"ఏం సహాయం చిత్రా - తెలిసిన స్నేహితులు వున్నారు కాబట్టి లీగల్ ప్రొటెక్షన్ ఇప్పించాను. అరెస్టులు గట్టా జరగకుండా స్టేలు తీసుకు రాగలిగాను. ఆడిటర్ తో లెక్కలు వేయించాను. కానీ ఆమెకు జరిగిన నష్టాన్ని ఆమె మనసుకు కలిగిన కష్టాన్ని ఎలా తొలగించగలం చెప్పు - ఎందరు ప్రయత్నించినా -" నాన్న భారంగా అన్నాడు, "డబ్బు కూడా మనం సర్దేంత ఉండా చెప్పు. ముప్పై నలభై లక్షలు!"

నా కళ్ళముందు ధీమాగా చూస్తోన్న శారద కళ్ళే కదలాడుతున్నాయి. నా మనసంతా వికలమైంది. నాన్నమాటలు నా గుండెలోతుల్ని కెలికాయి.

"మీది మరీ విచిత్రం! మనిషికి మాట సాయం అన్నారు. మన చేతనయితే చేస్తాం. అంతే కానీ-" అమ్మ పెదవి విరిచింది. "చిత్రా - మీ నాన్న మరీ లోతుగా ఆలోచిస్తాడమ్మాయ్ -"

అదేమి విచిత్రమో మెల్లిగా నా మనసులో మరో ఆలోచన మొదలయ్యింది.

అమ్మ అన్నట్లు మాట సహాయం ఎంతయినా చేయవచ్చును. ధన సహాయం చేయడానికి ఓ హద్దు పద్దు ఉండక్కర లేదా? అదీ ఈ కాలంలో!

ఇక్కడ నుంచి చూస్తే అమెరికా అద్భుతంగా ఆడంబరంగానూ కనిపిస్తుంది. అక్కడి సామాన్య జీవితం గడపడానికే మేం రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుంటున్నాం. ఒక్కో డాలరు సంపాదించడం

అంత సులభమేమీ కాదు.

అమెరికా అవకాశాల దేశం అంటారు. అందిన అవకాశాన్ని సఫలం చేసుకోగలిగిన వాడే అందలం ఎక్కుతాడు. లేకపోతే అడుసులోనే!

నేనూ సంపత్ ఇప్పుడిప్పుడే మంచి అవకాశాలు చేజిక్కించుకొంటున్నాం. బంగారు భవిష్యత్తు ఊరిస్తోంది. ఇప్పుడీ శారద ఊబిలో చిక్కుకుని మమ్మల్ని మేం కుంచించుకోవడం లేదుగా - సంపత్ గబుక్కున శారదకు ధనసహాయం చేస్తానని వాగ్దానం చేసేస్తాడేమో -

ఈ మధ్యనే అప్పు చేసి కొన్న కారు కొందామనుకొంటోన్న అపార్ట్‌మెంట్ నా కళ్ళముందు మెదిలాయి.

మరి మా భవిష్యత్ ఏమిటి?

నాలో సన్నగా మెదిలిన ఆలోచన మెల్లిగా విస్తరించి మెదడంతా ఊడలు దింపుకుంటోంది.

ఎలా చేయడం? ఏం చేయడం? సంపత్కి ఏదో ఆవేశం కమ్మేసింది. అన్న చేసిన తప్పును తన తలకు రుద్దుకుంటున్నాడు! సంపత్... సంపత్... మైడియర్ సంపత్... మన గురించి ఆలోచించు... మహానుభావా!

ఎందుకో గాని నా ఆలోచనలు మాటల రూపం దాల్చడానికి - నా నోటిలోంచి బయటపడడానికి వెనకాడుతున్నాయి.

నా మనసు మొద్దుబారిపోయింది. నా నాలుకా మొద్దుబారిపోయింది.

శారద పట్ల సానుభూతి - సంపత్ సహాయాల పట్ల అనుమానం - ఈ రెండూ కలిగించిన మిశ్రమ సందిగ్ధతతో ఏర్పడిన అనిశ్చిత స్థితిలో నేను శారదను కలిసాను.

శారదను చూడగానే నేను కదిలిపోయాను. ఏది తల్లీ నిరుడు చూసిన ఆ శారద?

నా నోట మాట రాలేదు.

శారద ముఖంలో నెత్తురు చుక్క లేనట్లు పాలిపోయి ఉంది. కంఠంలో ధీమాగానీ ముఖంలో గాంభీర్యం గానీ కాగడాపెట్టి వెతికినా కనిపించడం లేదు. మనిషి కుంచించుకు పోయి పిట్టలా ముడుచుకుపోయి వుంది. సంపత్తో గానీ నాతోగానీ కళ్ళెత్తి చూడడం లేదు. పెదవి విప్పి మాట్లాడడం లేదు.

అత్తయ్య సంపత్తో అన్ని విషయాలు చెప్పతూ ఉంది. అనంతనూ అతని వ్యాపారాలను శారద ప్రోత్సహించడం ఆవిడకి మొదటి నుంచీ ఇష్టం లేదు. అలాగని చెప్పాపెట్టకుండా మాయమైన కొడుకుని వెనకేసుకు రావడానికి ఆవిడకు మనసు ఒప్పుడం లేదు.

అనంత విషయాలు ఇంకా ఎన్నో శారదకు తెలుసునని ఆవిడ నమ్మకం. శారద నోరు విప్పితే చాలునని ఆవిడ సంపత్ దగ్గర ఎంతో బాధపడింది.

శారద పిల్లవాడు, చిన్ను, నాలుగేళ్ళవాడు. మేం తెచ్చిన అమెరికా చాక్లెట్లు చప్పరిస్తూ మేం తెచ్చిన బొమ్మలతో ఆనందంగా ఆడుకుంటున్నాడు. ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా.

కొత్తకోడలినైన నాకు శారదతో ఎంత చనువు తీసుకోవాలో అర్థం కావడం లేదు. అత్తయ్య మాటలతో ఎంతవరకు ఏకీభవించవచ్చునో అర్థం కావడం లేదు. ఎవరినీ సమర్థించలేని అసమర్థత నన్ను గందరగోళంలో పడేసింది.

సంపత్ కూడా ఆశ్చర్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. అసహనం..విసుగు..కోపం...సంపత్ కూడా నాలాంటి స్థితిలోనే వున్నాడని నా నమ్మకం.

చివరికి మా మౌనాల డొల్లను ఛేదించాల్సిన రోజు వచ్చింది.

మేం అమెరికాకు తిరిగి వెళ్ళేరోజు వచ్చేసింది.

సంపత్ నేనూ శారదతో వంటరిగా మాట్లాడడానికి సమావేశమయ్యాం.

శారద వంక చూస్తూ నేను చాలా చిన్నతనంగా భావించసాగాను. బహుశా శారద నన్నింకా పరాయి వ్యక్తిగానే భావిస్తుందేమో. ఎంతయినా తోడికోడలిని. అమ్మ అన్నట్లు శారద నా ముందు మాట్లాడడానికి అభిమానపడవచ్చు గదా? సంపత్తో మనసు విప్పి మాట్లాడుతుందేమో. అనంత్ ఆచూకీ తెలియకుండా మేము అమెరికా వెళ్ళిపోవడం అనేది మా ఇద్దరికీ బోలెడంత వత్తిడిగా... ఆందోళనగా వుంది. నేను సంపత్ను దుఃఖంలో చూడలేను.

నేను లేచి మెల్లిగా గది బయటకు వెళ్ళబోయాను.

శారద చటుక్కున నా చేయి పట్టుకొని ఆపింది.

నేను ఆమె ముఖంలోకి సూటిగా చూసాను.

దిగులుతో శారద శరీరం చిక్కి శల్యమైనా ఆమె కళ్ళల్లో అదే ధీమా అదే మెరుపు. నేను మంత్రముగ్ధురాలిలా మౌనంగా శారద ఎదురుగా కూర్చుండిపోయాను.

సంపత్ ఎంతో ఆవేశంగా ఎంతో సేపు శారదను మాట్లాడించాలని చూశాడు.

శారద వంచిన తల ఎత్తనే లేదు.

నా పరిస్థితి అడకత్తెరలో పోకచెక్కలా వుంది.

“వదినా...” ఆఖరిమాటగా సంపత్ అన్నాడు, “తన పరిస్థితి ఏమిటో చిట్టేలు కట్టిన వాళ్ళకు వివరించి వాయిదాల మీద వాళ్ళ డబ్బులు వాళ్ళకి తిరిగి చెల్లిస్తే పోయేది. అన్న ఇలా ఎందుకు చేశాడో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఏది ఏమైనా అనంత్ అన్నది బాధ్యతారాహిత్యమే. అసమర్థతే. మిమ్మల్ని, చిన్నుని, అమ్మని ఇలా నడివీధిలో నిలబెట్టిపోవడం క్షమించరాని నేరం!”

సంపత్ దవడ బిగుసుకుంది. తన్ను తాను సంభాళించుకొని అన్నాడు.

“నెలల తరబడి ఇలా కనిపించకుండా పోవడం-” ... సంపత్ గొంతు పెగల్లేదు.

తనను తాను కూడదీసుకున్నట్లుగా సంపత్ ముఖకవళికలు చెపుతున్నాయి. చాలాసేపు సంపత్ మౌనంగానే వుండిపోయాడు.

“అనంత్ చేసిన అప్పులు, చిట్టేలు వేసిన వారి అకౌంటు అన్నీ లెక్కలు వేసాము. నేనూ మామయ్య. ముప్పై నలభై లక్షలకు పైగా వున్నాయి. నా దగ్గర ఇప్పుడంత డబ్బు లేదు. అందరితో మాట్లాడాను. వాయిదాలపై తీరుస్తాను. పోతే-”

శారద వంచిన తల వంచినట్లుగానే వుంది.

నా గుండె గొంతులో కొట్టుకుంది. సంపత్ అనుకున్నంత పనీ చేశాడు!

సంపత్తో విభేదించలేనంతగా కట్టిపడేస్తుంది నా ఎదురుగా కూర్చున్న శారద దైన్యం.

“చిన్ను చదువు సంధ్యల ఖర్చు నేను భరిస్తాను. అయితే... వదినా... మీరు...”

చేయవలసిన వాగ్దానాలన్నీ చేసేసి ఇప్పుడు సంపత్ ఏ విషయం చెప్పడానికి అంత సందేహిస్తున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. అతని ధోరణి మాటలు వెతుక్కుంటున్నట్లుగా వుంది.

“వదినా... మీరు... విడాకులు తీసుకోండి. ఇలాంటి వ్యక్తితో జీవితం అర్థం లేదు.”

సంపత్ ఆ నాలుగు ముక్కలు గబగబ అనేసాడు.

శారద విషయమేమో కానీ నేను నిర్ఘాంతపోయాను.

సంపత్ పాశ్చాత్యధోరణిలో కొట్టుకు పోతున్నాడా?

శారద రియాక్షన్ ఎలా వుంటుందోనని ఆత్రంగా ఆమె వంక చూసాను.

శారద ముఖంలో ఏ భావమూ లేదు.

ఏ భావమూ లేనితనమే చాలా భయపెడుతోంది.

మా ముగ్గురి మధ్యా నిశ్శబ్దం భయంకరంగా తాండవిస్తోంది. క్షణాలు భారంగా వేళ్ళాడుతున్నాయి. చివరికి శారద నోరు విప్పింది.

“సంపత్... మనిషే మాయమైనపుడు ఎవరికి ఇమ్మంటావ్ విడాకులు?”

ఆ ఒక్కమాట అనేసి శారద చివ్వున లేచి వెళ్ళిపోయింది.

సంపత్ తప్పేమయినా అన్నానా అన్నట్లు నావంక చూశాడు.

సంపత్ నోటిలోంచి ఆ మాటలు రావడంతో ఇంకా ఆశ్చర్యంలోంచి తేరుకోని నేను అతన్ని సమర్థిస్తూ తలాడించాను.

‘అయినా మనసులో వున్న ఆలోచనను మనసులో వుంచుకోవాలి. ముఖాన అనేసేయడమేనా? శారదకు కోపం వచ్చిందేమో.’

నేను శారద వెనకే నడిచాను.

శారద కిటికీ ఊచల్ని పట్టుకొని చీకట్లోకి దీక్షగా చూస్తోంది.

“శారదా... మరోలా అనుకోకు... సంపత్ ఉద్దేశం ఏంటంటే...”

“చిత్రా... సంపత్ అన్నదాంట్లో తప్పేమీ లేదు.” శారద ఇంకా చీకట్లోకే చూస్తోంది. ఒక్కో మాటా నెమ్మదిగా మంచు కన్నా చల్లగా అంటోంది. “అనంత్ అన్న మాటే నాకు అదృశ్యమై పోయినపుడు... ఇక ఈ విడాకులు...”

నేను శారదకి ఓదార్చుతున్నట్లు భుజం మీద చేయి వేశాను.

శారద ముఖంలో నవ్వు మెదిలింది. ఆ చేతిని మెల్లిగా తట్టింది. స్నేహపూర్వకంగా.

శారద నవ్వు మెల్లిమెల్లిగా పెద్దదయింది. కొద్దిసేపట్లో శారద విరగబడి నవ్వుతోంది.

నాకు ఎలా స్పందించాలో తెలియలేదు. బిత్తరపోయి వెనక్కి జరిగి నిల్చున్నాను.

శారద చటుక్కున నవ్వాపింది. గంభీరంగా అంది.

“చిత్రా - నేను నీ అంత చదువుకోలేదు. నీకు ఉన్నంత ప్రపంచజ్ఞానం లేదు.

నేను చూసిన ప్రపంచమంతా నా భర్త చూపించిందే. అతను అరచేతిలో స్వర్గం చూపిస్తే సంబరపడ్డాను. వచ్చిన జీతాలతో ఆనందంగా గౌరవంగా బతుకుతున్నాం.

ఏం మాయ మమ్మల్ని కమ్మిందో కానీ ఈ మాయదారి చిట్టిల ప్రపంచంలో చిక్కుకుపోయాం. చెప్పాకదా - అనంత్ ఏది చెపితే అది నాకు వేదవాక్కు.

అతను నేర్పిన పలుకులని చిలకలా వల్లించాను. నా వాళ్ళందరూ ఖాతాదార్లయి పోయారు. అప్పుడు నాకు దాంట్లో తప్పేమీ కనిపించలేదు...”

శారద కాసేపు మౌనం వహించింది. నేను ఆమె ఏం చెప్తుందోనని చెవులు అప్పజెప్పాను.

“భరోసా... నా భర్త మీద భరోసా... పిచ్చిదాన్ని... ఆ భరోసాను నా భర్తే భళ్ళున బద్దలు కొడతాడని నేను కలలోనైనా ఊహించలేదు-”

శారద బద్దలయ్యింది.

“నేను విధవనైనా బోలెడంత సానుభూతి దక్కేది... కానీ ఇప్పుడు..”

శారద వెక్కి వెక్కి ఏడవడం మొదలుపెట్టింది.

శారదను ఓదార్చడానికి నాకు ధైర్యం చాలలేదు.

శారద కొద్దిసేపటికి తనే తేరుకొంది. శారద మళ్ళీ మాట్లాడుతోంది. ఏదో ఇంద్రజాలం ఆమెను మాట్లాడిస్తున్నట్లుగా.

“నా ఇంటి వెనుక గోడ దూకి పారిపోవాల్సి వచ్చినపుడు - నా ఇంటి ఎదురు మున్నిపల్ పార్కులో మూలన నక్కి రాతంత్రా గడపాల్సినపుడు - ఇంతకన్నా ఎక్కువే ఏడాచాను చిత్రా.

నాతో ఉద్యోగం చేసేవాడే నావైపు కన్నెత్తి చూడని వాడే నన్ను ఉంచుకుంటాను రమ్మని వేధిస్తున్నప్పుడు - ఇంతకన్నా ఎక్కువే ఏదైనా చిత్రా.

మొగుడి ఆచూకి పెళ్ళాంకి తెలియకుండా ఎలా ఉంటుందని పోలీసులు కుళ్ళబొడిచి ఆరాలు తీసినప్పుడు కుళ్ళి కుళ్ళి ఏదైనా చిత్రా.

అమ్మా నాన్న.. బంధువులు.. సేప్పితులు... అందరూ.. అందరూ.. నన్నో దోషిగా నిలబెట్టినప్పుడు కుమిలి కుమిలి ఏదైనా చిత్రా.

పొట్టకూటి కోసం ఉన్న ఉద్యోగం వదలక లేక - అవహేళనల మధ్య అవమానాల మధ్య ఉద్యోగం చేయలేక - క్షణక్షణం ఏడుస్తూనే వున్నాను చిత్రా...”

శారద నావైపు సూటిగా చూసింది. ఆ తడికళ్ళు ఎప్పటిలా ధీమాగా తళతళలాడుతున్నాయి.

“కానీ చిత్రా - నా ఏడుపులో నా కలమషాలన్నీ కరిగిపోయాయి. నేను మల్లెపందిరి అనుకున్న నా జీవితం సాలెగూడులా కరిగిపోయింది. నావి కాని నా నమ్మకాలన్నీ నా విశ్వాసాలన్నీ సమూలంగా కరిగిపోయాయి. నేనేమిటో నాకు తెలిసింది.

ఇక నాకు ఎవరి వెన్నుదన్ను అవసరం లేదు. జరిగిందంతా ఆ పాపంలో పాలుపంచుకొన్నదానికి చేసుకొన్న ప్రాయశ్చిత్తం అనుకుంటాను.”

నేను శారద చెప్పింది వింటున్నాను.

“ఈ రోజు సంపత్ నాకు సహాయం చేయడానికి వచ్చాడు. సంతోషమే. కానీ, అన్న చేసిన పనికి అవమానపడుతోన్న ఆవేశం తప్ప నాకు మరోటి కనిపించడం లేదు.

రేపు మీరు తిరిగి అమెరికా వెళ్ళిపోతారు. మీ జీవితం మీకుంది. మీ అవసరాలు మీకుంటాయి. మీ ఆలోచనలు మీకుంటాయి.

మా కష్టాలు తీర్చడానికి... మీ భవిష్యత్తుని కాలదన్ని... మీరు అష్టకష్టాలు పడడం నాకు ఇష్టం లేదు.

ఈ రోజుంటే మీరిద్దరు. రేపటికి మీరూ మీ పిల్లలు. చిత్రా.. నేనే నీ స్థానంలో వుంటే నా అవసరాలని కాదని నీకు సహాయం చేస్తానా?

వద్దు.. చిత్రా.. దేనికైనా హద్దు వుంటుంది. చిత్రా - మీరు నాకు ఎలాంటి డబ్బూ పంపొద్దు-”

శారద ముందు నేను మరుగుజ్జునై పోయాను. ఏం అనాలో నోట మాట రాలేదు. నాలో మెదిలిన ఆలోచనలు ఆమెకి తెలిసినట్లు ఎలా మాట్లాడుతోంది? నేను సిగ్గుతో చితికి పోయాను. శారద కళ్ళల్లోకి చూసే ధైర్యం ఇక నాకు లేదు లేనేలేదు.

“నా తిప్పలేవో నేను పడతాను. ఎందుకంటే..” శారద కాసేపు మౌనం వహించింది - “అనంత్ నిన్న నన్ను కలిసాడు!”

నా నెత్తిన పిడుగు పడింది. ఈ విషయం శారద ఎందుకు దాచింది? మేం అందరం వెర్రివాళ్ళలా కనబడుతున్నామా?

“అనంత్కు ఎలా తెలుసోకానీ సంపత్ సహాయం చేయబోతున్నాడన్న సంగతి తెలుసు. నన్ను మరింత ఏడ్చి, మరింత నటించి, మరింత డబ్బు మీనుండి రాబట్టమని ఆదేశించాడు!

అంతే!

అతని పట్ల నా మనసులో ఏమూలో వున్న భ్రమ కూడా పటాపంచలయ్యింది. ఇది కట్టుకొన్న భార్యను వ్యభిచారం చేయమనడం కన్నా ఘోరంగా లేదూ -”

శారద మాటలు మంచుకత్తుల్లా వున్నాయి.

“అలాగేనని తలాడించి - అతని చిరునామా తీసుకున్నాను. నేను తీసుకెళ్ళే సమాచారం కోసం అతను ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తూ వుంటాడు. రేపు మీరు వెళ్ళగానే ఖాతాదార్లందరికీ, పోలీసులకూ గుండాలకూ అనంత్ చిరునామా ఇస్తాను. కనికరం లేకుండా. అతన్నీ అనుభవించనీ నేను పడిన చిత్రవధనంతా!”

నేను శిలనే అయ్యాను. శారద కంఠంలో ద్వేషం లేదు. పగలేదు. అంతకన్నా లోతైన భావనే ఉంది. అది ఏమిటో నాకు తెలియదు.

“నువ్వు సంపత్కు ఈ విషయం చెప్పవనే నా నమ్మకం చిత్రా. ఎందుకంటే... సంపత్ ఆ అన్నకు తమ్ముడేగా...!”

శారద మెల్లిగా నా ముందు నుంచి కదిలిపోయింది.

శారద మాటల్లో హేళనే ఉందో హెచ్చరికే ఉందో నాకు తెలియదు.

అవి అనుక్షణం నన్ను వెన్నాడుతూనే వున్నాయి.

ఆమె చూపుల్లా!

